

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA KULTŪROS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS DALINAI FINANSUOJANT PROGRAMAS IR PROJEKTUS

2009 m. gegužės 29 d. Nr. VA-P5-50-1-12

Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento
direktorės Daivos Bakutienės
2008-03-12 pavedimą Nr. VA-P5-50-1

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Agnė Baranauskaitė (grupės vadovė)
Arturas Balsys
Tadas Ulevičius

Auditas pradėtas 2008-03-12
Auditas baigtas 2009-05-29

SANTRAUKA

Kultūros politika yra svarbi visuomenės gyvenimo dalis, kurios skatinimas daro teigiamą įtaką šalies ūkiui, ekonomikos ir visuomenės raidai. Kultūros finansavimo principas, iš dalies finansuojant kultūros projektus, yra itin svarbus valstybės kultūros politikos įgyvendinimui. Deja, esamas kultūros politikos reglamentavimas ir finansavimo principo įgyvendinimas nesudaro prielaidų efektyviam, koordinuotam ir sklandžiam minėto finansavimo principo vykdymui.

Siekdami įvertinti kultūros politikos, dalinai finansuojant programas ir projektus, įgyvendinimą ir pateikti rekomendacijas dėl šio kultūros politikos įgyvendinimo ir finansavimo būdo tobulinimo. Siekdami šio tikslo nagrinėjome: ar pakankamai reglamentuotas kultūros politikos įgyvendinimas Lietuvoje, ar efektyvi ir koordinuota už kultūros politikos formavimą ir įgyvendinimą atsakingų skirtingų lygių institucijų veikla, ar efektyvus kultūros finansavimo modelis, ar aiškūs ir skaidrūs Kultūros ministerijos dalinio kultūros projektų finansavimo atrankos kriterijai, ar tinkamai atsiskaitoma Kultūros ministerijai už projektų įvykdymą ir pasiektus rezultatus, ar pakankamai naudojamosi kitų šalių patirtimi ir rekomendacijomis efektyvesnei kultūros politikai įgyvendinti.

Audito metu nustatyta, kad:

- Nėra patvirtinto strateginio planavimo dokumento, bendrų priemonių ir principų, kurių laikantis turėtų būti vystomas dalinis kultūros programų ir projektų finansavimas.
- Esama institucijų, vykdančių kultūros politiką ir dalyvaujančių finansuojant kultūros projektus, sąranga, jų funkcijų pasiskirstymas, nepakankamas bendradarbiavimas, veiklos rezultatyvumas ir viešumas nesudaro sąlygų sklandžiam ir kryptingam kultūros politikos tikslų įgyvendinimui.
- Kultūros ministerijos, kaip pagrindinės už kultūros politikos įgyvendinimą atsakingos institucijos, veikla vykdant dalinį kultūros finansavimo principą neleidžia efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai siekti valstybės kultūros politikos tikslų.
- Kultūros ministerija vykdo iš dalies su kitais subjektais persidengiančią dalinio kultūros projektų finansavimo veiklą ir per mažai dėmesio skiria kultūros politikos formavimui ir koordinavimui.
- Kultūros ministerija, apskritys ir savivaldybės nepakankamai vykdo ir derina tarpusavio veiklą įgyvendinant kultūros politikos tikslus ir bendrai finansuojant, kartu su privačiais subjektais, juos atitinkančius kultūros projektus.

Audito ataskaitoje Lietuvos Respublikos Vyriausybei rekomendavome pavesti Kultūros ministerijai parengti kultūros finansavimo sistemos pertvarką, Kultūros ministerijoje sustiprinant

kultūros politikos formavimo funkciją, o kultūros projektų finansavimo funkciją, įgyvendinant „ištiesos rankos“ principą, perduodant atskiram subjektui.

Kultūros ministerijai pasiūlėme:

- Inicijuoti teisės aktų pakeitimus sukuriant centralizuotą kultūros rėmimo fondą, iš kurio būtų finansuojama kultūra ir kurio administratoriaus funkcijas vykdytų ne Kultūros ministerija.
- Parengti ir patvirtinti lėšų, skirtų kultūros projektams dalinai finansuoti, planavimo metodiką, nustatant atskiroms kultūros sritims skiriamą biudžeto asignavimų dalį, projektų atrankos kriterijus, prioritetus, vykdytojus, bendradarbiavimo sistemą su kitomis institucijomis.
- Siekiant skaidresnio, iš dalies finansuojamų programų ir projektų, lėšų skirstymo, pakeisti Kultūros ministro patvirtintas dalinių finansavimą reglamentuojančias tvarkas ir taisykles.
- Suderinti Kultūros ministerijos ir savivaldybių tarpusavio veiksmus, nustatant ir bendrą iš dalies finansuojamų projektų sistemą, siekiant užtikrinti rezultatyvesnę decentralizacijos principo ir valstybės kultūros politikos tikslų regionuose įgyvendinimą.